MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA
(GURISDIZZJONI KOSTITUZZJONALI)

ONOR. IMHALLEF
TONIO MALLIA

Seduta ta' l-14 ta' Ottubru, 2011

Rikors Numru. 21/2011

Joseph Mifsud

vs

Avukat Generali

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ta' Joseph Mifsud ipprezentat fil-11 ta' Mejju 2011, li jaqra hekk:

Illi r-rikorrenti kien gie akkuzat fis-27 ta' Frar 2007 quddiem il-Qorti Kriminali b'pussess ta' droga kontra l-ligi, liema akkuza kienet zvolgiet fi proceduri quddiem il-Qorti Kriminali permezz ta' proceduri b'guri fil-konfront tieghu;

Illi skond verdett moghti mill-gurija huwa instab hati biss tal-ewwel kap tal-att ta’ akkuza u permezz ta’ sentenza moghtija mill-Onorabbli Qorti Kriminali fl-24 ta’ Gunju 2009 huwa kien gie kkundannat ghal piena ta’ 18-il sena prigunerija, ghall-hlas ta’ multa ta’ €40,000 li jekk ma jithallsux jigu kkonvertiti f’terminu ulterjuri ta’ 18-il xhar prigunerija, ghall-hlas tal-perizji u ghall-konfiska favur il-Gvern ta’ Malta tal-proprjeta’ mobbli u immobbli tieghu;

Illi huwa pprezenta rikors ta’ appell quddiem l-Onorabbli Qorti tal-Appell Kriminali mill-imsemmija sentenza fl-14 ta’ Lulju 2009 wara li nkariga avukat iehor ghal dan il-ghan;

Illi quddiem l-imsemmija Qorti tal-Appell Kriminali huwa talab lill-Qorti zzomm access fuq il-post sabiex hija stess tkun tista’ tikkonstata r-ragjonevolezza ta’ xhieda principali moghtija fil-kors tal-proceduri liema talba giet michuda;

Illi l-Qorti tal-Appell Kriminali ddecidiet l-appell ipprezentat mir-rikorrent fit-2 ta’ Settembru 2010 billi ‘*tirriforma s-sentenza appellata billi thassarha u tirrevokaha biss in kwantu ordnat il-konfiska favur il-Gvern ta’ Malta tal-proprjeta’ mobbli u immobbli tal-appellant, izda tikkonferma s-sentenza appellata fil-bqija, b’dan li l-perjodu ghall-hlas tal-ispejjez tal-perizji u t-terminu li fih l-Avukat Generali b’nota jinforma lill-Qorti Kriminali li ghandu bzonn li dawn l-esebiti jigu prezervati ghall-iskop ta’ xi proceduri ohra kontra terzi, jibda jiddekorri mil-lum.’*;

Illi kemm l-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni kif ukoll l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea jirrikonoxxu d-dritt ta’ kull persuna akkuzata ghal smiegh xieraq li fih jikkomprendi l-principju tal-prezunzjoni tal-innocenza, li l-prova kontra l-akkuzat tkun wahda li ma thalli l-ebda dubju ragjonevoli dwar il-htija tieghu u li kwalunkwe dubju ragjonevoli ghandu jigi mehud favur il-persuna akkuzata, kif ukoll li huwa jkollu l-possibilita’ li jressaq il-provi;

Illi l-procedura li tigi segwita fil-kors ta’ proceduri trid ghalhekk tirrispekkja dawn il-principji altrimenti tkun procedura li twassal ghall-verdett li huwa ingust, ‘unsafe’ u perikoluz;

Illi sabiex tigi rispettata l-prezunzjoni tal-innocenza kif ukoll id-drittijiet ta' difiza skond smiegh xieraq l-artikolu 638(1) tal-Kodici Kriminali jaghti lill-akkuzat drittijiet sabiex iressaq il-provi;

Illi tali dritt huwa fundamentali ghal smiegh xieraq tant li skond Artikoli 506 u 507 tal-Kodici Kriminali persuna akkuzata ghandha ukoll il-fakulta' li bil-permess tal-Qorti tressaq provi ohra quddiem il-Qorti tal-Appell Kriminali, u infatti kien hemm kazijiet fejn dan avvera ruhu;

Illi tali fakulta' issir aktar importanti meta l-prova li l-akkuzat jitlob li titressaq quddiem il-Qorti tal-Appell Kriminali tkun direttament sabiex timpunja x-xhieda ta' xhud uniku li ngib kontra tieghu mill-prosekuzzjoni u meta skond artikolu 638(2) xhieda ta' persuna wahda hija kkunsidrata sufficjenti ghall-verdett (anke meta fil-kamp penali m'ghandux ikun minhabba l-prezunzjoni tal-innocenza li xhud wiehed ikun sufficjenti);

Illi ghalhekk ic-cahda tat-talba tieghu mill-Qorti tal-Appell Kriminali sabiex jinzamm access kienet wahda irragjonevoli meta wiehed jikkunsidra li tali rifjut cahdet lir-rikorrent mid-dritt li jressaq il-provi kollha favur tieghu kif huwa necessarju sabiex process ikun wiehed li jirrispetta d-dritt ghal smiegh xieraq;

Illi fi process ta' guri, l-Imhallef sedenti huwa obbligat li jassigura li f'kull hin tal-process ma jigi kkreat l-ebda pregudizzju fil-konfront tal-persuna akkuzata u ghandu r-responsabbilita' li jassigura mhux biss li l-ligi dwar il-procedura tigi mharsa izda li l-akkuzat jinghata smiegh xieraq b'mod shih u effettiv;

Illi filwaqt ghalhekk li d-decizjoni dwar il-fatti tispetta lill-gurati, l-Imhallef obbligat iwaqqaf kull strategija, kliem u ghemil li jippregudikaw l-elementi ta' smiegh xieraq u sahansitra li fejn il-gurati jkunu mehtiega jikkunsidraw punti ta' ligi dawn ghandhom jigu lilhom spjegati b'mod car mill-Imhallef;

Illi f'dak li jirrigwarda l-pozizzjoni ta' punti ta' ligi li ghandhom jigu mfissra lill-gurati, dan huwa ukoll preskritt fl-artikolu 465 tal-Kodici Kriminali;

Illi izda fil-process tar-rikorrenti, il-gurati kienu mistennija jikkunsidraw xhieda fid-dawl tal-artikolu 29 tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta liema ligi ma gietx spjegata lill-gurati b'mod xieraq;

Illi in oltre, fil-kors tal-process, il-prosekuzzjoni thalliet tressaq korroborazzjoni tax-xhud principali bl-introduzzjoni ta' provi mhux ammissibbli skond il-ligi b'tali mod li l-gurati tqeghdu f'pozizzjoni li jikkunsidraw u jistriehu fuq xhieda u prova li l-ligi stess ma tippermettix bhal per ezempju '*hearsay evidence*';

Illi l-artikoli u l-principji tal-ligi li ma jippermettux certu prova u xhieda jsahhu s-smiegh xieraq u ghalhekk meta dawn ma jigux segwiti jdghajfu dak il-process b'tali mod li jwasslu ghall-process li ma jirrispettax dak l-istess dritt;

Illi ghalhekk, il-process konkluz fil-konfront tar-rikorrent huwa wiehed li jivvjola d-dritt ghal smiegh xieraq billi huwa gie mcahhad milli jressaq prova importanti tramite l-access fuq il-post, billi fil-kors tal-process ma ttiehdux dawk is-salvagwardji mehtiega sabiex provi inammissibbli ma jitressqux fil-process u billi ma giex spjegat lill-gurati punt ta' ligi.

Ghaldaqstant, ir-rikorrent jitlob bir-rispett lil dina l-Onorabbli Qorti joghgobha (a) tiddikjara li c-cirkostanzi indikati hawn fuq jammontaw ghall-vjolazzjoni tad-dritt ghal smiegh xieraq tar-rikorrent kif protett f'artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea; (b) taghti dawk ir-rimedji li jidhrilha xierqa u opportuni fosthom li (c) tiddikjara li l-process konkluz fil-konfront tar-rikorrent quddiem il-Qorti tal-Appell Kriminali huwa wiehed difettuz billi ma ttiehdux dawk is-salvagwardji necessarji sabiex dan ikun process li jirrispetta d-dritt ghal smiegh xieraq, u li tiddikjara s-sentenza moghtija mill-Onorabbli Qorti tal-Appell Kriminali fit-2 ta' Settembru 2010 hija nulla u bla effett, u (d) tiddikjara li l-process konkluz fil-konfront tar-

rikorrent quddiem il-Qorti Kriminali huwa wiehed difettuz billi ma ttihdux dawk is-salvagwardji necessarji sabiex dan ikun process li jirrispetta d-dritt ghal smiegh xieraq, u tiddikjara s-sentenza moghtija fl-24 ta' Gunju 2009 mill-Qorti Kriminali inkluz il-verdett moghti fil-konfront tar-rikorrent huma nulli u bla effett billi huma milquta minn vjolazzjoni tad-dritt ghal smiegh xieraq.

Bl-ispejjez kontra l-intimati.

Rat ir-risposta tal-Avukat Generali li in forza taghha eccepixxa illi:

Fl-ewwel lok, dan ir-rikors huwa frivolu u vessatorju ghax qed jinjora l-fatt li huwa diga' ivventila dawn l-istess ilmenti quddiem il-Qorti tal-Appell, u ghax hemm ma nghatax ragun qed jipprova jlibbes l-istess ilmenti f'vesti kostituzzjonali.

L-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea ma gewx vjolati la mill-ewwel Qorti u lanqas mill-Qorti tal-Appell.

<u>Il-Qorti Kostituzzjonali m'ghandhiex tkun 'Qorti tat-Tieni Appell'</u>

L-Artikolu 6 jiprovdi li:

"*(1) Fid-decizjoni tad-drittijiet civili u ta' l-obbligi tieghu jew ta' xi akkuza kriminali kontra tieghu, kulhadd huwa intitolat ghal smiegh imparzjali u pubbliku fi zmien ragjonevoli minn tribunal indipendenti u imparzjali mwaqqaf b'ligi ....* "

L-esponent bl-ebda mod mhu qed jippretendi li l-agir tal-Qrati tal-Appell m'huwiex sindakabbli kostituzzjonalment. Pero', lanqas ma jidhirlu li jkun korrett li, sempliciment ghax ir-rikorrent fil-kaz odjern jidhirlu li ma kellux jinstab hati, jipprova jerga' jidhol fil-mertu tal-proceduri kontrih u jivventila l-fatti tal-kaz bl-iskuza palpabbli li , bis-sentenza li tat fit-2 ta' Settembru 2010, il-Qorti tal-Appell Kriminali (QAK) illedietlu d-drittijiet fundamentali minhabba li ma qisitx il-fatti sew. Apparti li ezami tas-sentenza in kwistjoni

ghandu jindika li dan mhux minnu, l-esponent jidhirlu inoltre li tentattiv ta’ dan it-tip min-naha tar-rikorrent jimmerita li jigi respint mill-bidu nett.

Inoltre, il-procedura tal-guri f’Malta, li hija immudellata fuq dik Anglo-Sassona, hija wahda partikolari u tiddependi ghall-effikacita’ taghha proprju mill-fatt li d-decizjoni fuq il-fatti ma ttehidx minn Magistrat jew Imhallef izda minn rapprezentanti tas-socjeta’. Ghalhekk, QAK, filwaqt li tevalwa l-korrettezza tad-decizjoni mittiehda u tifliha ghal kwalunkwe zbalji li setghu ittiehdu matul il-process tal-guri, inkluz ovvjament in konnessjoni mal-fatti tal-kaz, trid ukoll izzomm prezenti quddiem ghajnejha n-natura partikolari tas-smiegh permezz tal-gurija u ma tistax b’ebda mod tiehu fuqha rwol li tkun diga’ svolgiet l-istess gurija.

<u>It-talba ghall-access</u>

Kif osservat il-QAK,

“Din il-Qorti tosserva l-ewwel nett illi t-talba biex isir access saret ukoll waqt it-trattazzjoni orali u giet ipprezentata nota f’dar-rigward fid-19 ta’ Awissu 2010. issa, mill-atti tirrizulta precizament il-pozizzjoni li kienu fiha l-vetturi, u fi kwalunkwe kaz l-inhawi tal-Infetti huma ben noti lil din il-Qorti. Inoltre ma jirrizultax li saret xi talba quddiem l-ewwel Qorti biex isir access. Ghalhekk ma kienx il-kaz li jsir access f’dan l-istadju.”

Fid-dawl ta’ dawn ic-cirkostanzi, l-esponent jidhirlu illi l-Qorti tal-Appell kellha kull dritt fic-cirkostanzi tal-kaz illi tiddeciedi li ma zzommx l-access mitlub mir-rikorrent.

<u>L-allegazzjoni ta’ *hearsay*</u>

Dwar l-ilment tar-rikorrent in konnessjoni ma’ *hearsay*, l-Onorabbli Qorti tal-Appell osservat illi:

“... filwaqt illi huwa minnu li l-ewwel Qorti ma tatx spjegazzjoni ta’ dak li jikkostitwixxi *hearsay*, il-messagg li

depozizzjoni bbazata fuq *hearsay* ma taghmilx prova twassal ghand il-gurati.

Barra minn hekk, wara li l-gurati rtiraw sabiex isir punt ta' dritt, id-difiza ghamlet dan il-verbal:

"L-akkuzat permezz tad-difiza jiddikjara li f'dan il-kaz huwa mhu sejjer iressaq ebda aggravju fl-eventwalita' ta' xi rikors ta' appell dwar il-fatt li x-xhud jixhed fuq dak illi huwa gie informat bih min-nies li m'humiex xhieda.

Jidher li dan il-verbal sfugga ghal kollox lid-difensuri godda tal-appellant ghax dan l-ewwel aggravju mressaq minnhom jitratta proprju din il-kwistjoni."

Ghalhekk, jekk dak li wiehed jiddikjara fil-Qorti ghad ghandu valur (u l-esponent jemmen li hekk hu l-kaz), dan l-ilment partikolari lanqas biss suppost tressaq bhala aggravju u tanto meno ingieb quddiem din il-Qorti.

Kif tajjeb kompliet tosserva l-QAK, ix-xhieda trid dejjem tinghata f'kuntest, u ghalhekk wiehed jistenna li pulizija jispjega x'kienu c-cirkostanzi li wassluh sabiex proprju jmur f'post partikolari. Dik il-Qorti osservat ukoll li zewg membri tal-pulizija gew imwaqqfa mill-ewwel Qorti meta kienu se jirreferu ghall-informazzjoni li kellhom. Izda l-QAK ziedet tghid ukoll illi "Dak li hu interessanti pero' huwa illi fil-kaz ta' P.S. 579 kienet id-difiza stess li ghamlet mistoqsijiet persistenti dwar l-informazzjoni li ghadda l-Ispettur Grixti". Jigifieri jidher illi dan huwa kaz li 'What is sauce for the goose is not sauce for the gander', kif jinghad fil-lingwa Ingliza.

<u>L-Artikolu 29 tal-Kodici Kriminali</u>

Rigward l-ilment koncernanti l-artikolu 29 tal-Kodici Kriminali, l-esponent jidhirlu illi dan m'huwiex gustifikat. Kif qalet il-QAK, minkejja li l-Imhallef li ppresjieda ma spjegax formalment x'inhu l-artikolu 29, il-gurija xorta nghatat spjegazzjoni ta' dan l-artikolu meta l-Imhallef irrefera ghax-xhieda tal-Ispettur Grixti.

Kif osservat finalment il-QAK,

“Ciononostante, minn imkien ma jirrizulta illi Victor Magri kien ibbenefika jew gie mwieghed li se jibbenefika minn dan l-artikolu. Difatti lanqas ma saret mistoqsija f’dan ir-rigward lill-Ispettur Grixti. Jigifieri wiehed jista’ biss jikkongettura jekk l-informazzjoni nghatatx lill-Pulizija minn Magri stess jew le. U l-kongettura m’hijiex prova. Anke kieku stess l-informazzjoni nghatat minn Magri, id-droga nstabet u l-gurati kellhom ghalhekk jiddeciedu, jekk fid-dawl tal-provi kollha migjuba quddiemhom, kellhomx jemmnu lill-appellant jew lill-P.S. 579 Antoine Micallef.”

Finalment, l-apprezzament tal-fatti min-naha tal-QAK wassalha biex tikkonkludi li dak li xehed P.S. 579 seta’ ragjonevolment jitwemmen mill-gurati. Ghalhekk il-QAK iddecidiet li tirrespingi l-aggravji tar-rikorrent odjern. Tali decizjoni kienet fid-diskrezzjoni taghha illi tittiehed, u mhux il-kaz li din l-Onorabbli Qorti terga’ tirrepeti xoghol li sar diga’ minn Qorti fl-istadju tal-appell.

Il-pozizzjoni addottata mill-Qorti Ewropea

Il-Qorti Ewropea kemm-il darba osservat illi hija ma tidholx u tiskrutinja l-ghemil tal-Qrati tal-Istati Membri, essendo dan ibbazat fuq il-ligi lokali li jhaddan kull Stat, sakemm ma jkunx jirrizulta b’mod ovvju li sehhet xi lezjoni tal-artikolu 6. Fi kliem iehor, il-Qorti Ewropea thalli, kemm jista’ jkun, l-interpretazzjoni tal-ligi lokali u tal-fatti esposti quddiemhom f’idejn il-Qrati lokali li, kif irrikonoxxiet kemm-il darba, huma necessarjament f’pozizzjoni ahjar sabiex jizvolgu dan ir-rwol.

Fl-ahhar nett, l-esponent jinnota li anke skond ma jirritjenu Harris, O Boyle u Warbrick fil-ktieb *Law of the European Convention on Human Rights* (1995 Ed., p.210):

“The right to a fair hearing in Article 6(1) does not require that any particular rules of evidence are followed in national courts in either criminal or non-criminal cases; it is in principle for each state to lay down its own rules. Such an approach is inevitable, given the wide variations

in the rules of evidence in different European legal systems ...”.

Ghaldaqstant, l-esponent jitlob bir-rispett li din l-Onorabbli Qorti joghgobha tiddikjara r-rikors odjern frivolu u vessatorju u tirrespingih bl-ispejjez kontra r-rikorrent.

Rat l-atti tal-process kriminali li hu l-materja ta’ din il-kawza u li gie konkluz b’sentenza li l-Qorti tal-Appell Kriminali tat fit-2 ta’ Settembru 2010;

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti esebiti;

Rat in-Nota tal-Osservazzjonijiet tal-intimat;

Rat l-affidavit tar-rikorrenti;

Semghet lid-difensuri tal-partijiet;

Ikkunsidrat;

Illi b’dawn il-proceduri, ir-rikorrent qed jittanta jwarrab is-sejbien tal-htija tieghu kemm mill-Qorti Kriminali (wara smiegh minn guri), kif ukoll mill-Qorti tal-Appell Kriminali; hu kien instab hati ta’ pussess ta’ droga. Ir-rikorrent issa qed jallega li ma nghatax smiegh gust, u qed jibbaza dan fuq zewg konsiderazzjonijiet: (1) li l-Qorti ma laqghetx it-talba tieghu biex isir access fuq il-post fejn allegament inqabad fil-fatt, u (2) li l-Qorti thalliet ‘hearsay evidence’ tinghat waqt il-guri, meta din hi xhieda inammissibbli.

Din il-Qorti tinnota li dawn iz-zewg ilmenti kienu tressqu ghall-konsiderazzjoni tal-Qorti tal-Appell Kriminali, izda dik il-Qorti skartat l-istess u ma sabitx li kien hemm xi irregolarita’ matul il-kawza u lanqas li huwa gie misjub hazin fuq il-fatti. Din l-osservazzjoni trid issir ghax kif ripetutament gie asserit mill-qrati taghna u anke mill-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem, qorti b’kompetenza kostituzzjonali jew specjali ma tistax u ma ghandhiex isservi bhala qorti ta’ appell ulterjuri, u mhux kompitu ta’ qorti bhal din li taghmel rivalwazzjoni tal-fatti, sakemm dan ma jkunx qed jimpingi fuq id-dritt tar-rikorrent li jkollu

process gust. Ghalhekk, din il-Qorti ma tidholx biex tirriezamina l-fatti u ma ghandhiex tbiddel is-sejbien ta' htija semplicement ghax forsi, ma tkunx taqbel maghha. F'kaz ta' smiegh b'guri, huma l-gurati li huma l-arbitri tal-fatti, u li trid tara qorti ta' revizzjoni hu jekk il-fatti gewxipprezentati b'mod gust u jekk il-gurati setghux, fuq dawk il-fatti, ragjonevolment jaslu ghall-konkluzjoni li waslu.

Fil-fatt, fil-kawza "Valfracht Maritime Co. Ltd. vs Avukat Generali et", deciza mill-Qorti Kostituzzjonali fit-22 ta' Novembru 2006, intqal hekk fir-rigward:

"*Certament l-odjerna procedura ma tistax tintuza biex tirretifika kwalunkwe nuqqas, ikun xi jkun ta' xi Qorti ohra, izda minflok hija procedura straordinarja li ghandha dejjem tigi ezercitata fil-parametri strett tad-dritt fundamentali li allegatament ikun gie vjolat. F'dan il-kuntest huwa opportun li tigi citata silta mill-volum imsemmi Jacobs and White, The European Convention on Human Rights, Third Edition, fejn f'pagna 140, l-awturi jikkummentaw hekk dwar l-hekk imsejha "fourth instant" doctrine. Dan l-insenjament qieghed jigi enfasizzat hawn, ghaliex japplika, mutatis mutandis ghall-Prim'Awla tal-Qorti Civili u ghal din il-Qorti meta jkunu qeghdin jezaminaw allegazzjonijiet ta' ksur ta' drittijiet fundamentali fil-konfront ta' xi qorti jew tribunal iehor;*

"Every month the Court of Human Rights receives many hundreds of letters complaining about the decisions reached by national courts in civil and criminal trials. These applications are, however, based on a fundamental misconception of the Convention system. The Court has no jurisdiction under Article 6 to reopen domestic legal proceedings or to substitute its own findings of fact or national law for the findings of domestic courts. The Court's task with regard to a complaint under Article 6 is to examine whether the proceedings, taken as a whole, were fair and complied with the specific safeguards stipulated by the Convention. Unlike a national court of appeal, it is not concerned with the questions whether the conviction was safe, the sentence

appropriate, the award of damages in accordance with national law, and so on. And a finding by the Court that an applicant's trial fell short of the standards of Article 6 does not have the effect of quashing the conviction or overturning the judgement, as the case may be.

The Court calls this principle the 'fourth instance' doctrine, because it is not to be seen as a third or fourth instance of appeal from national courts. It is important to bear the doctrine in mind when considering whether a particular factual situation based on criminal or civil proceedings raises any issue under Article 6"."

F'dan il-kaz, dan l-ezercizzju gia sar mill-Qorti tal-Appell Kriminali li sabet li l-Imhallef li ppresjeda fuq il-guri kien korrett fil-kontroll tieghu tal-provi prodotti, u li l-gurati setghu, a bazi tac-cirkostanzi, jemmnu lix-xhud principali tal-prosekuzzjoni u jaslu ghall-verdett ta' htija.

Trattat taht lenti ta' smiegh xieraq l-ewwel aggravju tar-rikorrent, dwar in-nuqqas tal-qorti li zzomm access, din il-Qorti tinnota l-kaz kollu kontra l-akkuzat kien jistrieh, tista' tghid, fuq ix-xhieda ta' P.S. 579 Antoine Micallef li stqarr li ra lill-akkuzat fil-pussess tad-droga. Ir-rikorrent ikkontesta l-veracita' ta' dan ix-xhud u, fi stadju tal-Appell, talab lill-Qorti zzomm access fuq il-post fejn sehh l-incident sabiex, skond hu, ikun f'pozizzjoni ahjar li jikkontradici x-xhieda tas-surgent Micallef.

Dwar din it-talba, il-Qorti tal-Appell Kriminali qalet hekk:

"*17. Din il-Qorti tosserva l-ewwel nett illi t-talba biex isir access saret ukoll waqt it-trattazzjoni orali u gietipprezentata nota f'dan ir-rigward fid-19 ta' Awissu 2010. Issa, mill-atti tirrizulta precizament il-pozizzjoni li kienu fiha l-vetturi, u fi kwalunkwe kaz l-inhawi tal-Infetti huma ben noti lil din il-Qorti. Inoltre ma jirrizultax li saret xi talba quddiem l-ewwel Qorti biex isir access. Ghalhekk ma kienx il-kaz li jsir access f'dan l-istadju.*"

Dik il-Qorti, sussegwentement, ezaminat bir-reqqa u fid-dettal l-argumenti tar-rikorrent biex jiskredita dan ix-xhud u sabet li anke accettat xi uhud mill-argumenti, dan ma jwassalx biex ix-xhieda tas-surgent tigi bilfors skartata u jigix emnut jew le kienet materja li korrettement thalliet f'idejn il-gurati. Mehud kont tal-fatt li, fil-kors tas-smiegh tal-kaz, ir-rikorrent allura akkuzat ma talabx li jinzamm dan l-access – skond hu tant importanti ghall-kaz tieghu – ma jistax jinghad li inkiser id-dritt tieghu ghal smiegh xieraq meta din it-talba, li saret biss quddiem il-Qorti tal-Appell Kriminali, giet michuda. Il-membri tal-gudikatura komponenti dik il-Qorti qalu ukoll li huma kienu a koxjenza tac-cirkostanzi tal-post, u setghu, ghalhekk, isegwu ezattament l-argumenti tar-rikorrent msejsa fuq il-pozizzjoni tax-xhud relatat mal-ambjent.

Parti f'kawza ma ghandux dritt iressaq il-provi kollha li jrid u meta jrid. Talba bhal dik kellha, necessarjament, titressaq waqt is-smiegh tal-guri peress li sta ghall-gurati li jiddeciedu jemmnux jew le lix-xhud surgent Micallef. La darba t-talba ma saritx fi stadju opportun, hu difficli li qorti ta' revizzjoni tqis l-istess talba bhala li tindika l-prova importanti. Inoltre, kien fid-diskrezzjoni tal-Qorti tal-Appell Kriminali taccettax jew le "provi godda" f'dak l-istadju, u meta hi rat li l-inhawi kienu "ben noti" ghaliha, kienet korretta li tqis li ma kienx hemm htiega impellenti li jinzamm access.

Ghar-rigward tal-ilment li lill-gurati tressqet prova li kienet tikkonsisti minn 'hearsay evidence', il-Qorti tal-Appell Kriminali kellha dan xi tghid fir-rigward:

"*8. Mela filwaqt illi huwa minnu li l-ewwel Qorti ma tatx spjegazzjoni ta' dak li jikkostitwixxi hearsay, il-messagg li tali depozizzjoni ma taghmilx prova twassal ghand il-gurati. Barra minn hekk, wara li l-gurati rtiraw sabiex isir punt ta' dritt, id-difiza ghamlet dan il-verbal:*

"L-akkuzat permezz tad-difiza jiddikjara li f'dan il-kaz huwa mhu sejjer iressaq ebda aggravju fl-eventwalita' ta' xi rikors ta' appell dwar il-fatt li x-xhud jixhed fuq

dak illi huwa gie nfurmat bih min-nies li m'humiex xhieda"."

Mill-premess u mill-atti jirrizulta allura li lill-gurati gie spjegat li xhieda 'hearsay' ma taghmilx prova, u li, f'kull kaz, l-istess akkuzat irrinunzja ghad-dritt li jikkontesta l-fatt li nghatat tali xhieda. Lill-gurati, fil-bidu u anke fl-indirizz tal-Imhallef, gie spjegat li fil-waqt li huma arbitri tal-fatti kellhom joqoghdu ghal dak li jghidilhom l-Imhallef fuq punti tal-ligi, u allura meta lilhom gie spjegat li 'hearsay evidence' m'hijiex prova li setghet tintuza kontra l-akkuzat, mhux mistenni li l-gurati jinjoraw dik id-direzzjoni tal-Imhallef u jqisuha fid-deliberazzjoni taghhom. Barra minn dan, il-Qorti tal-Appell Kriminali skartat din is-suppost xhieda, izda xorta kkonkludiet li kien hemm provi bizzejjed li setghu iwasslu ghas-sejbien tal-htija tar-rikorrent. Mehud in konsiderazzjoni dawn il-fatturi, ma jistax jinghad li l-process kollu fil-konfront tar-rikorrent ma kienx wiehed gust. Il-fatt li r-rikorrent stess irrinunzja ghall-kwalunkwe "aggravju" marbut mal-istess xhieda, ikompli jikkonferma li dak kollu li sar waqt is-smiegh tal-kaz kien *rite et recte* u konformament mad-drittijiet tal-akkuzat ghal smiegh gust.

Din il-Qorti mhux se tidhol fl-allegazzjonijiet li saru mir-rikorrent dwar "nuqqas ta' intendiment" bejnu u l-avukati tieghu. Ir-rikorrenti qabad hu l-avukati li ried biex jiddefenduh u halla t-tmexxija tal-kaz f'idejhom. Dawn wara li kkonsultaw bi shih mar-rikorrent dehrilom li "ma kienx hemm bzonn" li jsir access u jitressqu xhieda ohra, u din il-Qorti zgur mhux se tidhol biex tissostitwixxi l-gudizzju taghha ghal dak tal-avukat ta' fiducja tar-rikorrent dwar kif il-kaz kellu jigi trattat. L-avukat kien involut direttament fit-tmexxija tal-guri u mhux kompitu ta' din il-Qorti tissindika kellux l-avukat jiehu decizjoni flok ohra, ghax altrimenti tkun qed tintervjeni f'materja li tolqot bis-serjeta' l-indipendenza tal-avukat u d-dritt tal-akkuzat li jaghzel avukat ta' fiducja.

Ghaldaqstant, ghar-ragunijiet premessi, tiddisponi mir-rikors billi tichad it-talbiet kollha tar-rikorrent, bl-ispejjez kontra tieghu.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------